

DANI KRUHA - DANI ZAHVALNOSTI ZA PLODOVE ZEMLJE s m o t r a – šk. god. 2018/2019.

Pokretač i intelektualni vlasnik projekta
Udruga Lijepa Naša

Organizator:
Udruga Lijepa Naša

Suorganizatori:
Zavod za školstvo iz Mostara
Hrvatsko nacionalno vijeće iz Subotice

Sjedište i adresa povjerenstva
Udruga Lijepa Naša
Heinzelova 6/II., 10 000 Zagreb
telefoni: 01/4923-904, 01/4923-905; telefax: 01/4810-232; e-mail: lijepa-nasa-ppp@zg.t-com.hr; udrugalijepana@gmail.com

Vremenik smotre
Školske svečanosti (smotre): obilježavanje u školama, dječjim vrtićima, đačkim domovima i dr. traje od 1. do 31. listopada 2018. godine.
Škole i vrtići samostalno odabiru dan održavanja svečanosti.
Županijska smotra Dana kruha – dana zahvalnosti za plodove zemlje nije obvezatna, te je svakoj županiji, uključujući i Grad Zagreb, ostavljeno na volju da odluče hoće li organizirati županijsku razinu smotre.
Svehrvatska smotra Dana kruha – dana zahvalnosti za plodove zemlje održati će se 14. listopada 2018. u Đurđevcu.

METODOLOGIJA PROVEDBE

Dani kruha – dani zahvalnosti za plodove zemlje – obilježavaju se svake godine tijekom listopada u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama, učeničkim domovima, ustanovama za odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju, te ograncima i granama Udruge Lijepa Naša. Svečanostima Dana kruha, uz molitvu, blagoslov i simbolično blagovanje kruha zahvaljujemo Bogu na svim plodovima, radostima, uspjesima i darovima kojima smo tijekom godine kao narod i kao pojedinci bili podareni.

Svečanosti u vrtićima i školama

Obilježavanje Dana kruha u vrtićima, osnovnim i srednjim školama, učeničkim domovima, te ustanovama za odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju, pridonosi potpunijem odgoju i obrazovanju za zaštitu okoliša, upoznavanju i očuvanju biološke raznolikosti Hrvatske, podizanju svijesti o ekološkoj poljoprivredi i zdravoj prehrani, a temelji se na izgrađivanju pozitivnih stavova i stvaranju pravilnog emocionalnog odnosa djeteta–učenika i prirode.

U školskim prostorima postavljaju se izložbe plodova zemlje užeg zavičaja, kruha i krušnih proizvoda, različitog sjemenja, te starih alata koji su se koristili ili se još koriste u obradi zemlje i pripremi kruha. Postavljaju se izložbe učeničkih radova (likovne, literarne i dr.), rezultati istraživanja; npr. zastupljenost različitih vrsta žitarica u prehrani stanovništva određenog kraja, autohtone biljne vrste određenog područja, prehrana stanovništva i prehrambene navike kroz povijest, poljodjelske kulture naših županija i njihov uzgoj, odnos prema kruhu i plodovima zemlje, te mnogobrojne druge aktivnosti. Izložbene prostore obilaze roditelji učenika i njihovi gosti.

Ciljevi

- upoznati djecu i učenike s nastajanjem kruha (od zrna do kruha)
- približiti im blagovanje kruha i narodne običaje
- poučiti mlade o kruhu kao izrazu životne i duhovne snage
- upoznati učenike sa žetvenim i ostalim običajima
- upoznati učenike s autohtonim i/ili starim vrstama voća i drugim plodovima zemlje (povrće, žitarice, gljive, ljekovito i začinsko bilje)
- upoznati učenike sa zastupljenošću i načinima očuvanja pojedinih vrsta (izgled sjemena, način i vrijeme sadnje, vegetacijski ciklus)
- upoznati učenike s razlikama između ekološki zdrave hrane i genetski modificiranih organizama
- ukazati na važnost zdrave prehrane i prednosti ekološke poljoprivrede

Sadržaj

Ovisno o dobi djece i učenika predlažu se ove djelatnosti:

1. Izvan vrtića i škola

- posjet pekarnici, mlinu, sjemenari, seoskom gospodarstvu, tvornici za preradu voća i povrća
- upoznavanje s načinima skladištenja i priprave raznovrsnih plodova zemlje
- prikupljanje žitarica i ostalih plodova
- posjet etnografskom i/ili tehničkom muzeju

2. U vrtiću i/ili školi

- razgovor s djecom i učenicima na temu "Od zrna do pogaća" i "Plodovi našeg zavičaja"
- upoznati djecu i učenike s kulturom ophođenja prema kruhu i zbrinjavanjem njegovih ostataka
- upoznati ih sa životnim ciklusom poljoprivrednih kultura (žitarice, voće, povrće, ostale kulture)
- organizirati izložbe (sjemenke žitarica, ljekovito bilje, gljive, izložba starih vrsta jabuka) i predavanja
- istražiti etnografsku baštinu svog zavičaja u svezi s obradom zemlje i pripravom kruha
- prirediti izložbe radova djece i učenika na temu Dani kruha – dani zahvalnosti za plodove zemlje: literarni radovi, likovni radovi, fotografije, plakati, izrada kruha i peciva, uređivanje izložbenih prostora, scenski izraz (prikaz običaja, igrokaz na određenu temu – može biti poznato djelo iz književnosti ili učenički uradak)
- posjet bolnicama, staračkim domovima, domovima ratnih stradalnika i darivanje kruhom

Sve gore navedene aktivnosti mogu se prikazati djeci, učenicima, roditeljima i uzvanicima na svečanostima u dječjim vrtićima/školama, uz već tradicionalne aktivnosti:

- pripremanje i pečenje različitih vrsta kruha i krušnih proizvoda
- izložba plodova užeg zavičaja

- predstavljanje zavičajne kuhinje
- zajedničko blagovanje kruha i plodova zemlje
- postavljanje svečanog stola
- doček roditelja i uzvanika
- blagoslov kruha i plodova zemlje
- darivanje kruha–simbola obnove i blagostanja
- prikaz svih aktivnosti djece/učenika roditeljima i ostalim uzvanicima

Svehrvatska svečanost

- Svehrvatska smotra Dana kruha – dana zahvalnosti za plodove zemlje 2018. održat će se 14. listopada 2018. godine. u Đurđevcu. Program odvijanja svehrvatske smotre utvrđuje se naknadno.
- Svaka škola predstaviti će se na jednom izložbenom prostoru (štandu) površine 1,5-3 m²
- Povjerenstvo za provedbu smotre Dani kruha-dani zahvalnosti za plodove zemlje će iz obitelji hrvatskih Ekoškola izabrati 50-ak Ekoškola koje će predstavljati svoju županiju na svehrvatskoj smotri. Povjerenstvo će prije toga provjeriti interes Ekoškola za sudjelovanje na svehrvatskoj smotri.
- Iz svake županije u Federaciji BiH, koja sudjeluje u ovoj svečanosti (smotri), nadležni ministar uputit će jednu osnovnu i jednu srednju školu
- Iz Srbije (Vojvodina) Hrvatsko nacionalno vijeće uputit će 9 učenika i 3 učitelja/nastavnika (mentora) iz različitih hrvatskih škola (odjeljenja) - svi izlažu na zajedničkom štandu
- Iz drugih država u kojima postoje organizirani oblici nastave na hrvatskome jeziku (Mađarska, Austrija, Rumunjska, Italija, Crna Gora i Slovačka) na svehrvatsku smotru dolazi po jedna škola (odjeljenje) koja će se predstaviti na jednom štandu
- Svaku školu zastupaju ukupno četiri osobe (tri učenika i nastavnik) u narodnim nošnjama užeg zavičaja. Oni će predstaviti krušne proizvode i plodove zemlje svoje županije. Osim kruha i krušnih proizvoda, to mogu biti i stara zaboravljena jela, recepti, ljekovito bilje i pripravci. Učenici mogu (fotografijama i/ili posterom) prikazati javnosti rezultate svojih istraživanja vezanih uz jestivo bilje, krušarice, plodove zemlje, zastupljenost određenih žitarica ili drugih biljnih vrsta u prehrani, zastupljenost tradicionalnih i ostalih poljoprivrednih kultura, stare alate.
- Sve škole dužne su sa sobom ponijeti pripremljen transparent na kojem će uočljivo biti napisan naziv županije i puni naziv škole (najbolje na drvenom stalku, kako bi se mogao nositi i prikladno postaviti na izložbenom štandu).
- Troškove prijevoza na svehrvatsku smotru, troškove hotelskog smještaja i boravka učenika i učitelja/nastavnika na svehrvatskoj smotri, te troškove izrade zahvalnica, troškove izrade biltena i ostale srodne troškove za hrvatske Ekoškole snosi Udruga Lijepa Naša.
- Troškove hotelskog smještaja i boravka učenika i učitelja/nastavnika na svehrvatskoj smotri, te troškove izrade zahvalnica, troškove izrade biltena i ostale srodne troškove za hrvatske škole/odjeljenja izvan Republike Hrvatske snosi Udruga Lijepa Naša. Škole sudionice smotre izvan Republike Hrvatske same snose troškove putovanja do mjesta održavanja svehrvatske smotre i natrag.
- Troškove pripreme i uređenja štandova, uključujući razglas, cvjetne i druge aranžmane snosi općina/grad domaćin.
- Svim školama, vrtićima, učeničkim domovima i drugim sudionicima svečanosti dodijelit će se zahvalnice.

Za sve informacije obratite se na adresu:

Udruga Lijepa Naša

Heinzelova 6/II., 10 000 Zagreb

tel: 01/4923-904, 4923-905; mob: 091/1822-002 ; fax: 01/4810-232

e-mail: lijepa-nasa-www@zg.t-com.hr, udrugalijepanasa@gmail.com

Web: www.eko.lijepa-nasa.hr